

Тое, што нас яднае

У першы працоўны студзеньскі дзень
Прэзідэнт падпісаў указ № 1.
Паводле яго новы 2021 год аб'яўлены
Годам народнага адзінства

Дзеля справядлівасці варта адзначыць, што гэта не стала надзвычайнай навіной, бо кіраўнік дзяржавы ў навагоднім віншаванні беларусам згадваў пра такую магчымасць. Беларускі лідар казаў пра тое, што некаторыя, сутыкнуўшыся з выклікамі 2020 года, пажадалі вярнуцца ў Беларусь, якой яна была годам раней. Але вяртацца ў мінулае, лічыць Аляксандр Лукашэнка, няварта: «Мы абавязкова створым Беларусь будучыні, і яна будзе лепшая за цяперашнюю. Для гэтага трэба проста адправіць 2020-ы ў гісторыю. Але не забыць яго ўрокі». Трэба пісаць новы раздзел незалежнай Беларусі ўсім нам разам, перакананы Прэзідэнт. «Давайце будучы год зробім годам народнага адзінства. Будзем жыць сваім розумам, ствараць каштоўнасці сваімі рукамі. Бе-рагчы, шанаваць і любіць так, як могуць толькі беларусы – разумная, талерантная, накіраваная ў будучыню нацыя! І калі мы хочам «людзьмі звацца», мы гэта зробім!» – заклікаў Аляксандр Лукашэнка суайчыннікаў.

Такім чынам, 2021-ы мае быць часам салідарнасці, згуртаванасці і адзінства, узаемнай павагі і паразумення беларусаў. Паводле ўказа, Савету Міністраў сумесна з аблвыканкамамі і Мінскім гарвыканкамам даручана распрацаваць рэспубліканскі план мерапрыемстваў па правядзенні Года народнага адзінства. Не сумняваюся, што з'явіцца цікавы, змястоўны дакумент з мноствам разнастайных акцый, творчых праектаў, ініцыятыў. Але варта разумець: калі кожны з нас не задумаецца ўсур'ез над

словамі кіраўніка дзяржавы, не адкажа сам сабе сумленна на прынцыповыя пытанні, можна забыць і пра гэты план, і пра нашы добрыя намеры.

Мінулы год быў надзвычай узрушаным і эмацыянальным. Часцяком было не да здаровай, узважанай ацэнкі сітуацыі, спакойных разваг пра тое, як будзем жыць далей і ці варта ліхаманкава абяцэннаваць усё, што зроблена за апошнія гады. Хтосьці наўмысна, ігнаруючы відавочныя і неабвержныя факты, дурыў нам галаву, імкнучыся не толькі пасеяць недавер да ўлады, а і нас усіх пасварыць, раскалоць на часткі. На прыёме на стары Новы год Прэзідэнт вельмі дакладна заўважыў: «Гэты год прымусіў усіх нас паглядзець на свет і сваё месца ў ім вельмі шырока расплюшчанымі вачамі. З аднаго боку, 2020-ы надзеў на нас маскі, з другога боку – з некага зняў іх, сарваў. Мы лепш даведаліся адно пра аднаго. У некім расчараваліся, на жаль. А ў некім знайшлі апору. Мы ўбачылі беларусаў, якія ў востры гістарычны момант засталіся адданыя гонару і сумленню, што ў наш прагматычны век асабліва каштоўна».

Відавочна і іншае. Прайшло зусім няшмат часу, і многія сапраўды задумаліся: а што гэта было, дзеля чаго, навошта? Бо ніхто не хоча жыць у неспакоі, трывозе і бясконцых перажываннях. Прэзідэнт, мяркую, не дзеля прыгожага слоўца згадваў пра жаданне землякоў вярнуцца ў «маладзейшую» на год Беларусь. Такі настрой вельмі выразна адчуваецца ў грамадстве, хіба што сляпы ці глухі гэтага не заўважае.

Насамрэч у мінулае немагчыма вярнуцца. Яго нельга паўтарыць, скапіраваць, зрабіць «так, як было». Але мінулае – вельмі добры ментар, вядома, пры ўмове, што ёсць жаданне вучыцца і засвойваць урокі пройдзенага часу. Галоўнае, на мой погляд, што мы павінны зразумець пасля леташніх падзей: наш дабрабыт і спакой, увогуле паспяховае развіццё краіны немагчымы без еднасці, разважлівасці, міру і спакою. Таму вельмі спадзяюся на гэты год. Адметна, што ўсё больш суайчыннікаў бяруць сітуацыю не да сэрца, хоць і гэта важна, а да розуму і кіруюцца ў сваіх справах здаровым сэнсам. Гэта надае аптымізму.

Добра і тое, што Год народнага адзінства прыняў эстафету трыяды малой радзімы. Ёсць у гэтым пэўны сімвалізм і практычны сэнс. Бо што найперш аб'ядноўвае нас як народ, нацыю? Вядома, месца, дзе мы нарадзіліся, раслі – малая радзіма. Яна падарыла нам адчуванне еднасці з роднай зямлёй і людзьмі, якія жывуць і працуюць тут. Яшчэ гэта –

традыцыі, культура і той своеасаблівы жыццёвы свет, які нельга пераблытаць з іншым. Бо ён – свой, родны, непаўторны. Па ім сумуеш у далёкіх вандроўках і падчас скарацечных расстанняў. Ён як магнітам цягне назад, дадому. І толькі ступіўшы на родную зямлю можаш спакойна ўздыхнуць: якое гэта шчасце – вяртацца... Як тут не згадаць славетнага Скарынава словы: «Як ад нараджэння звяры, што ходзяць у пустыні, ведаюць ямы свае; птушкі, што лётаюць у паветры, ведаюць гнёзды свае; рыбы, што плаваюць па моры і ў рэках, чуюць віры свае; пчолы і тым падобныя бароняць вулі свае, – так і людзі, дзе нарадзіліся і ўскормлены, да таго месца вялікую ласку маюць». Славетны асветнік у прадмове да адной з выдадзеных ім кніг пісаў пра абавязак чалавека працаваць на карысць радзімы, не шкадуючы дзеля гэтага і ўласных сіл, і сродкаў.

Тры апошнія гады, якія ў Беларусі прайшлі пад знакам малой радзімы, маюць неацэннае значэнне як мінімум па дзвюх прычынах. Па-першае, многа чаго зроблена. Шмат дзе на Беларусі вам абавязкова пакажуць адрамантаваны талакою будынак музея ці мастацкай галерэі альбо нешта яшчэ. Паўсюль узяліся за аднаўленне і ўпарадкаванне крынічак. У вёсках і мястэчках ці побач з імі з'явіліся не толькі прыцягальныя, прыгожыя месцы адпачынку, але і ў прамым сэнсе крыніцы чысцюткай, смачнай вады. Сюды па яе прязджаюць нават здалёку. І, вядома ж, у кожнай мясцовасці лічаць, што іхняя вада найсмачнейшая і самая карысная. Часта крыніцы маюць вельмі цікавую гісторыю. Не кажу пра тыя вядомыя, асвячоныя царквою, да іх заўсёды імкнецца народ. Ёсць нямаля закінутых, успомніць пра якія якраз падштурхнуў Год малой радзімы. Вось, як напрыклад, на Уздзеншчыне. Вяскоўцы і дачнікі сумесна аднавілі крыніцу, ваду з якой бралі яшчэ партызаны Вялікай Айчыннай. Зладжана папрацавалі, заадно з цікавасцю пра гісторыю роднага краю больш дазналіся. А колькі такіх ініцыятыў, добрых спраў было за тры гады па ўсёй Беларусі!

Факт

2006	Год маці
2007	Год дзіцяці
2008	Год здароўя
2009	Год роднай зямлі
2010	Год якасці
2011	Год прадпрымальнасці
2012	Год кнігі
2013	Год беражлівасці
2014	Год гасціннасці
2015	Год моладзі
2016	Год культуры
2017	Год навукі
2018–2020	Год малой радзімы

◀ Весела прайшлі
Каляды
ў аграгарадку Усход
на Магілёўшчыне

І, заўважце, размова не пра тое, што зроблена паводле афіцыйных планаў. Людзі самі, без нейкага прымусу, браліся за ўсё гэта. З ахвотаю, дарэчы, удзельнічалі і ў мерапрыемствах, што арганізоўвалі мясцовыя выканкамы. Старшыня аднаго з сельсаветаў на Гомельшчыне здзівіўся нават, калі спытаў у яго, як удалося столькі мужчын угаварыць папрацаваць – на цэнтральнай вуліцы ў аграгарадку ставілі новы плот, працавалі добраахвотнікі, не разлічваючы на грошы. «Дык для сябе ж стараюцца, для ўсіх вяскоўцаў...» – кіраўнік мясцовай улады яўна палічыў маё пытанне лішнім, непатрэбным. Вось такі бескарыслівы клопат, жаданне нешта добрае зрабіць для роднага краю, узаемадапамогу і падтрымку, якія найлепш праяўляюцца ў агульных справах і сумеснай працы, смела можна лічыць другой прычынай таго, што «трылогію» малой радзімы мы «напісалі» паспяхова. Як трапна заўважыў адзін з раённых кіраўнікоў на нарадзе, дзе справаздачыліся пра выкананне планаў з гэтай нагоды, «прагнуліся нават тыя, каму ўсё па барабану». То й добра, калі так!

Год малой радзімы стварыў добры задел для свайго пераемніка. Ён старанна вучыў нас цаніць і паважаць адно аднаго,

клапаціцца пра родную зямлю, ствараць уласнымі рукамі і думаць сваёй галавой. Гэта найлепшы ўрок, які варта засвоіць – каб не паўтарыць тое, што не патрэбна ніводнаму разважліваму беларусу. Дый дзяржаве нашай таксама. Каб не паціралі ў нецярплівым прадчуванні свае драпежныя лапы нашы «добразычліўцы». І каб людзьмі звацца, гэта трэба ўсвядоміць. Іншага, відаць, не дадзена.

Зрэшты, што нам дзяліць, дзеля чаго альбо каго?.. Здараецца, чалавек расказвае пра сваё жыццё, згадвае дзяцінства і маладосць – і толькі дзівіцца, колькі ж усяго знаёмага, зразумелага ў гэтым апаведзе. Як шмат агульнага ў нашых звычках, завядзёнках, жыцці ўвогуле. Ты з Гродзеншчыны, ён з Віцебскага краю, а здаецца, быццам увесь час былі побач. Адно слова – землякі! Як тут не паразумецца, калі нават крыху розніцца палітычныя погляды і рэчаіснасць кожны ўспрымае па-свойму?! Безумоўна, заўсёды пры жаданні можна знайсці агульную мову. Было б толькі яно, гэтае памкненне да шчырага дыялогу. А яшчэ тое, пра што, можа, ніколі не скажаш нават блізкаму чалавеку: любоў да сваёй малой радзімы, да нашай агульнай роднай зямлі, да Беларусі...

Ігар СЯРГЕЕЎ